

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 124 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 11 Νοεμβρίου 2024, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Δώρου 7-9 γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής Αρχή ή ΕΑΔΗΣΥ, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Πρόεδρος : Ανδρονίκη Θεοδοκάτου

Σύμβουλοι : Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Χανής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μέλη : Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Νικολέτα Κοττά (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Τα Μέλη Χρυσάνθη Ζαράρη και Δημήτριος Σταθακόπουλος απουσίασαν αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης Π.Ε Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγητής: Ζωή Μεταξιώτου, Χημικός Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρέστησαν, η εισηγήτρια Ζωή Μεταξιώτου (μέσω τηλεδιάσκεψης), καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης,

Μαρία Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

ΘΕΜΑ: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας αναλωσίμων ψυχομετρικών εργαλείων προς χρήση από τα ΚΕΔΑΣΥ 2024-2025 στο πλαίσιο της Πράξης «Υποστήριξη ενιαίας συστηματικής φοίτησης και συμπερίληψης στην εκπαίδευση μαθητών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΣΜΕΑΕ & ΤΕ), σχολικά έτη 2022-2026», προϋπολογισθείσας αξίας 282.587,06€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 (για λόγους σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων).

Με το υπ' αρ. πρωτ. 5819/18.10.2024 αίτημα (αρ. πρωτ. εισ. ΕΑΔΗΣΥ 10197/18.10.2024) όπως συμπληρώθηκε με τα έγγραφα που παρελήφθησαν στις 06.11.2024 (αριθ. πρωτ. εισ. της Αρχής 10780/06.11.2024), το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (στο εξής ΥΠΑΙΘΑ) αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, κατά τις διατάξεις του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, προκειμένου να προσφύγει σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση διαγωνισμού, για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης.

I. Ιστορικό – Πραγματικά περιστατικά

1. Στο κρινόμενο αίτημα η αιτούσα αρχή παραθέτει τα ακόλουθα στοιχεία:

1.1. Το έτος 2020, η ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ του ΥΠΑΙΘΑ, κατόπιν αιτήματος της Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής του Υπουργείου, εισηγήθηκε την προμήθεια εξειδικευμένων ψυχομετρικών εργαλείων και των αναλωσίμων τους για τα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕΔΑΣΥ) της χώρας, με τη διαδικασία του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπ. γγ' του ν. 4412/2016, ακολούθως δε υπέβαλε σχετικό αίτημα προς την Αρχή περί παροχής σύμφωνης γνώμης. Επί του εν λόγω αιτήματος εκδόθηκε η υπ' αριθ. Δ49/2020 σύμφωνη γνώμη, με την οποία κρίθηκε ότι τα αποκλειστικά δικαιώματα (copyright) των συγκεκριμένων εξειδικευμένων ψυχομετρικών

εργαλείων (Wechsler) και των αναλωσίμων τους κατείχε η εταιρεία Pearson Clinical Assessment, η οποία βεβαίωσε ότι ο αποκλειστικός αδειούχος, εκδότης και διανομέας των εν λόγω αξιολογητικών προϊόντων για την Ελλάδα είναι η εταιρεία «MOTIBO Εκδοτική ΑΕ-Εκδόσεις Τόπος» η οποία επιπλέον είχε σταθμίσει τα εν λόγω εργαλεία για την Ελλάδα.

Μετά τη διεξαγωγή της οικείας διαδικασίας, υπεγράφη η υπ' αριθ. 5/04.01.2022 (ΑΔΑΜ: 22ΣΥΜΝ009892850 2022-01-04) σύμβαση με την ανάδοχο εταιρεία MOTIBO ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ, η οποία προμήθευσε τα ΚΕΔΑΣΥ της χώρας με τα εξειδικευμένα ψυχομετρικά εργαλεία της κλίμακας Wechsler, WISC-V GR Complete Kit1 & Kit2, WAIS-IV GR Complete Kit1 & Kit2 και WPPSI-III GR Complete Kit1 & Kit2, καθώς και τα αντίστοιχα αναλώσιμά τους.

1.2. Λόγω ανάλωσης των εν λόγω εργαλείων από τα ΚΕΔΑΣΥ, κατέστη αναγκαίο να εφοδιαστούν τα εν λόγω Κέντρα με νέα αναλώσιμα, προκειμένου να συνεχίσουν απρόσκοπτα την έγκυρη και αξιόπιστη αξιολόγηση με τη χρήση των ψυχομετρικών εργαλείων και για τον λόγο αυτό, το έτος 2024 υπεβλήθη εκ νέου αίτημα προς την Αρχή, για αντίστοιχη, με την προαναφερθείσα, προμήθεια με τη ίδια ως άνω διαδικασία, για το σχολικό έτος 2023-2024.

Επί του ανωτέρω αιτήματος εκδόθηκε η υπ' αριθ. Δ78 ΕΑΔΗΣΥ/28.6.2024 σύμφωνη γνώμη, κατόπιν των αναγκαίων συμπληρωματικών στοιχείων που υπέβαλε η αιτούσα με τα με υπ' αριθμ πρωτ. εισ. 3042/19.3.2024, 5618/30.5.2024 και 5770/5.6.2024 έγγραφα. Ωστόσο, η οικεία διαδικασία δεν προχώρησε, λόγω παρόδου του σχολικού έτους 2023-2024. Περαιτέρω, η Μονάδα Β3 της ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘΑ ζήτησε την τροποποίηση της υλοποίησης της εν λόγω προμήθειας, προκειμένου αυτή να ενταχθεί στο υποέργο 5 «Προμήθεια αναλωσίμων των ψυχομετρικών εργαλείων στα ΚΕΔΑΣΥ 2024-2025», αντί του υποέργου 4, στο πλαίσιο της Πράξης «Υποστήριξη ενιαίας συστηματικής φοίτησης και συμπερίληψης στην εκπαίδευση μαθητών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΣΜΕΑΕ & ΤΕ), σχολικά έτη 2022-2026», με κωδικό ΟΠΣ: 6001626.

Δεδομένης της ανάγκης επικαιροποίησης των στοιχείων του φακέλου, ώστε να καλυφθεί και το σχολικό έτος 2024-2025, εκκίνησε εκ νέου η διαδικασία προμήθειας αναλωσίμων από το ΥΠΑΙΘΑ, το οποίο υπέβαλε το υπό εξέταση αίτημα προς παροχή σύμφωνης γνώμης. Ειδικότερα, το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης αφορά στην προμήθεια

των ακόλουθων αναλωσίμων των εξελληνισμένων αξιολογητικών προϊόντων (ψυχομετρικών τεστ), με CPV 33156000 –8 «Συσκευές για ψυχολογικές δοκιμές»:

A) Αναλώσιμα WISC V-GR (Wechsler Intelligence Scale for Children - 5th Edition)

Τεμάχια: 830

Κάθε τεμάχιο αποτελείται από:

- i. WISC-V GR Φόρμα Καταγραφής (πακέτο 25 φορμών)
- ii. WISC-V GR Φυλλάδιο Απαντήσεων 1 (πακέτο 25 φορμών)
- iii. WISC-V GR Φυλλάδιο Απαντήσεων 2 (πακέτο 25 φορμών)

Τιμή Καταλόγου τεμαχίου: 291,50 €

B) Αναλώσιμα WPPSI-III GR (Wechsler Preschool and Primary Scale of Intelligence - 3rd Edition)

Τεμάχια: 208

Κάθε τεμάχιο αποτελείται από:

- i. WPPSI-III GR Φόρμα Καταγραφής (Ηλικίες 2:6-3:11) (πακέτο 25 φορμών)
- ii. WPPSI-III GR Φόρμα Καταγραφής (Ηλικίες 4:0-7:3) (πακέτο 25 φορμών)
- iii. WPPSI-III GR Φυλλάδιο Απαντήσεων (πακέτο 25 φορμών)

Τιμή Καταλόγου τεμαχίου: 276,91 €

Όσον αφορά στο ισχύον νομικό πλαίσιο διεξαγωγής των διαγνωστικών διαδικασιών στα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης όπως μετονομάστηκαν με τον ν. 4823/2021 τα Κέντρα Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕΣΥ) και στην ανάγκη προμήθειας κατάλληλων ψυχομετρικών εργαλείων ολοκληρωμένης αξιολόγησης της νοημοσύνης και νοητικής λειτουργικότητας και των αναλωσίμων τους, ως ανωτέρω, για τους μαθητές με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και στα σχετικά νομικά δεδομένα, το υπό εξέταση αίτημα δεν διαφοροποιείται από τα διαλαμβανόμενα στην αριθ. Δ78 ΕΑΔΗΣΥ/2024 σύμφωνη γνώμη της Αρχής.

II. Νομικό Πλαίσιο

2. Σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4412/2016 «Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση» (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ):

“1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.

2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...]

β) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους:

αα).....,

ββ).....,

γγ) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ' και γγ' εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης' [...]"

3. Στο άρθρο 1 παρ.3 του Ενιαίου Κανονισμού Λειτουργίας ΚΕΣΥ (Απόφαση 211076/ΓΔ4 ΦΕΚ Β 5614/2018) προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι: «Για την εκπλήρωση της αποστολής τους, τα Κ.Ε.Σ.Υ. δραστηριοποιούνται στους τομείς της διερεύνησης εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών αναγκών, της διενέργειας αξιολογήσεων, του σχεδιασμού και της υλοποίησης εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων, καθώς και δράσεων επαγγελματικού προσανατολισμού, της υποστήριξης του συνολικού έργου των σχολικών μονάδων, της διενέργειας ενημερώσεων και επιμορφώσεων και της ευαισθητοποίησης του κοινωνικού συνόλου».

4. Στο άρθρο 4 παρ. 3, 4 και 5 του ν. 3699/2008 περί Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης ατόμων με αναπηρία ή με ειδικές ανάγκες, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι:

«[...] 3. Τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. δύνανται να αξιολογούν μαθητές που φοιτούν μέχρι και την Γ' τάξη Λυκείου όλων των τύπων και έως το δέκατο όγδοο (18) έτος της ηλικίας τους. Άτομα άνω των δεκαοκτώ (18) ετών, που έχουν μέχρι την ηλικία αυτήν αξιολογηθεί από ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. ως άτομα με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. για την έκδοση αξιολογικών εκθέσεων που αφορούν στη φοίτηση σε εκπαιδευτικές δομές, εφόσον δεν έχουν υπερβεί το τριακοστό (30ό) έτος της ηλικίας τους. Τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. δύνανται

να αξιολογούν Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες μαθητών που φοιτούν μέχρι και την Α' τάξη Λυκείου όλων των τύπων, οι οποίοι δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο (18ο) έτος της ηλικίας τους.

4. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από διεπιστημονική ομάδα, που απαρτίζεται από έναν (1) εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Ε.Α.Ε.) Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης των κλάδων ΠΕ02 Φιλολόγων ή ΠΕ03 Μαθηματικών ή ΠΕ04 Φυσικών Επιστημών, έναν (1) Ψυχολόγο ΠΕ23 και έναν (1) Κοινωνικό Λειτουργό ΠΕ30.[...]

5. Μετά από το τέλος της αξιολόγησης η διεπιστημονική ομάδα συντάσσει αξιολογική έκθεση. Στην έκθεση προσδιορίζονται και περιγράφονται το είδος των εκπαιδευτικών αναγκών ή των μαθησιακών ή ψυχοκοινωνικού τύπου δυσκολιών του μαθητή, οι κλίσεις και τα ενδιαφέροντά του, καθώς και οι πιθανοί φραγμοί στη μάθηση που προκύπτουν από το σχολικό περιβάλλον. Στην αξιολογική έκθεση προσδιορίζονται, επιπλέον, το κατάλληλο εκπαιδευτικό πλαίσιο ένταξης και φοίτησης, η αλλαγή σχολικού πλαισίου, όποτε κρίνεται σκόπιμη, η αναγκαία ψυχοπαιδαγωγική και διδακτική υποστήριξη, καθώς και τα απαραίτητα τεχνικά βοηθήματα και εκπαιδευτικά υλικά που διευκολύνουν την εκπαίδευση και την επικοινωνία του μαθητή. Η αξιολογική έκθεση συνοδεύεται από πλαίσιο Εξατομικευμένου Προγράμματος Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.), το οποίο περιλαμβάνει βασικούς άξονες και γενικές υποδείξεις. Η διαμόρφωση των βασικών αξόνων του Ε.Π.Ε. γίνεται σε συνεργασία με την Επιτροπή Διεπιστημονικής Υποστήριξης (Ε.Δ.Υ.), τους γονείς ή κηδεμόνες του μαθητή με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και τον ίδιο τον μαθητή, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν.[...]

5. Συναφώς, στο άρθρο 11 παρ. 1, 2 και 3 του ν. 4823/2021 περί Αναβάθμισης του σχολείου, ενδυνάμωσης των εκπαιδευτικών προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι:

«1. Τα Κέντρα Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (Κ.Ε.Σ.Υ.) που ιδρύθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4547/2018 (Α' 102) μετονομάζονται σε Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.).

2. Σκοπός των ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. είναι η υποστήριξη των μαθητών, των σχολικών μονάδων και των Ε.Κ. της περιοχής αρμοδιότητάς τους για τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης όλων ανεξαιρέτως των μαθητών στην εκπαίδευση και την προάσπιση της αρμονικής ψυχοκοινωνικής τους ανάπτυξης και προόδου. Για τα ζητήματα, για τα οποία επιφυλάσσεται αποκλειστική αρμοδιότητα στα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., δεν έχουν αρμοδιότητα άλλες δημόσιες υπηρεσίες ή φορείς.

3. Οι αρμοδιότητες που ασκούν τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. είναι ιδίως οι εξής:

α) Σε επίπεδο διερεύνησης και αξιολόγησης εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών αναγκών:

αα) Η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών αναγκών ή εμποδίων στη μάθηση των μαθητών προσχολικής και σχολικής ηλικίας, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς και η έκδοση σχετικής αξιολογικής έκθεσης.

αβ) Η κατ' αποκλειστικότητα σύνταξη εξατομικευμένων αξιολογικών εκθέσεων για τους μαθητές της περιοχής αρμοδιότητάς τους, στις οποίες αναφέρονται οι σύγχρονες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις, τα εκπαιδευτικά βοηθήματα, τα καινοτόμα μέσα ή οι υπηρεσίες προηγμένης τεχνολογίας που μπορούν να υποστηρίξουν τη λειτουργική συμμετοχή όλων των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία.

αγ) Η εισήγηση στη σχολική μονάδα για την κατάρτιση των προσαρμοσμένων εξατομικευμένων ή ομαδικών προγραμμάτων ψυχοπαιδαγωγικής και διδακτικής υποστήριξης και δραστηριοτήτων, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς και τα μέλη του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), καθώς και η εισήγηση για την εφαρμογή κοινωνικών και λοιπών υποστηρικτικών μέτρων για τα άτομα με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στις σχολικές μονάδες, στην έδρα του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. ή κατ' οίκον.

αδ) Η πρόταση στη σχολική μονάδα για την εφαρμογή προγραμμάτων έγκαιρης διεπιστημονικής και εκπαιδευτικής υποστήριξης στο πλαίσιο της πρώιμης παρέμβασης.

αε) Η διατύπωση των βασικών αξόνων των Εξατομικευμένων Προγραμμάτων Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.) της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 3699/2008 (Α' 199).

αστ) Η προώθηση των αρχών της διαφοροποιημένης παιδαγωγικής.

αζ) Ο καθορισμός του είδους των εκπαιδευτικών βοηθημάτων, του μορφότυπου των προσβάσιμων διδακτικών βιβλίων, των υποστηρικτικών τεχνολογιών και των εύλογων προσαρμογών που διευκολύνουν την πρόσβαση στον χώρο και στη μαθησιακή διαδικασία, τα οποία χρειάζονται οι μαθητές με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη σχολική μονάδα ή στο σπίτι, η παροχή υπηρεσιών υποστηρικτικών τεχνολογιών για την οποία δεν απαιτείται ιατρική γνωμάτευση, καθώς και η υποστήριξη κάθε αρμόδιου φορέα για την εξασφάλιση της ανεμπόδιστης πρόσβασης και παραμονής των μαθητών στους χώρους της εκπαίδευσης, όπως επιτάσσει η Διεθνής Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες (ν. 4074/2012, Α'88).
αη) Η κατ' αποκλειστικότητα σύνταξη αξιολογικής έκθεσης για τους μαθητές της δημόσιας ή της ιδιωτικής εκπαίδευσης για τις ειδικές ρυθμίσεις,

διευθετήσεις ή εύλογες προσαρμογές, όπως η παροχή περισσότερου χρόνου, η χρήση υποστηρικτικών τεχνολογιών, η παροχή δια ζώσης διευκόλυνσης και η παροχή των θεμάτων σε προσβάσιμη μορφή, ανάλογα με το είδος αναπηρίας ή τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και τους περιορισμούς που συνεπάγονται, για την απρόσκοπτη συμμετοχή στις ενδοσχολικές, προαγωγικές και απολυτήριες εξετάσεις της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στις μεταγυμνασιακές και μεταλυκειακές σπουδές, στις εισαγωγικές πανελλαδικές εξετάσεις, καθώς και στις εξετάσεις για την απόκτηση του κρατικού πιστοποιητικού γλωσσομάθειας και του κρατικού πιστοποιητικού πληροφορικής. Κατά τη σύνταξη της αξιολογικής έκθεσης εξαντλούνται οι δυνατότητες η εξέταση να γίνεται στα ίδια θέματα και συγχρόνως με τους υπόλοιπους μαθητές, σε συνδυασμό με τις ανωτέρω ειδικές εξατομικευμένες ρυθμίσεις, διευθετήσεις ή προσαρμογές και τη χρήση υποστηρικτικών τεχνολογιών.[...]»

III. Νομική Εκτίμηση

6. Το υπό εξέταση αίτημα του ΥΠΑΙΘΑ, το οποίο εντάσσεται στις Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές (Κ.Κ.Α.) κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 2 του ν. 4412/2016, αφορά στη σύναψη σύμβασης προμήθειας μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, βάσει των διατάξεων της παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του άρθρου 32 του ίδιου νόμου, οι οποίες ενσωματώνουν τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Η ανωτέρω σύμβαση υπάγεται στην κατηγορία δημοσίων συμβάσεων προμηθειών, για τις οποίες ως κατώτατο ενωσιακό όριο, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, έχει οριστεί το ποσό των ευρώ 143.000 €. Το ποσό της αιτούμενης σύμβασης (282.587,06€ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) υπερβαίνει το κατώτατο όριο του άρθρου 5 παρ. β' του ν. 4412/2016 και ως εκ τούτου συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής, για την έκδοση σύμφωνης γνώμης, κατά το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη

Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

7. Η επικαλούμενη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, η οποία συναρτάται με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων του προτεινόμενου αναδόχου, εφαρμόζεται όταν το αντικείμενο της σκοπούμενης σύμβασης προστατεύεται από δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, ήτοι συντρέχουν νομικοί λόγοι για τους οποίους η σύμβαση δύναται να ανατεθεί σε έναν και μόνο οικονομικό φορέα. Ειδικότερα, πρέπει να τεκμηριώνεται τόσο η ύπαρξη των επικαλούμενων αποκλειστικών δικαιωμάτων που στοιχειοθετούν την προτεινόμενη κατάσταση απουσίας ανταγωνισμού, όσο και η μη ύπαρξη εύλογης εναλλακτικής / υποκατάστατης λύσης, καθώς επίσης και ότι η προτεινόμενη κατάσταση απουσίας ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της προς ανάθεση σύμβασης.

Συναφώς, η κρίση περί του εάν ο προτεινόμενος οικονομικός φορέας είναι ο μόνος τεχνικά ικανός να συνάψει σύμβαση με την αναθέτουσα αρχή δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων, εξάγεται κατόπιν σχετικής έρευνας τουλάχιστον σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι σε επίπεδο κράτους – μέλους της Ένωσης.

Εν προκειμένω, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου, όσον αφορά στην τεκμηρίωση της απουσίας ανταγωνισμού για λόγους ύπαρξης αποκλειστικών δικαιωμάτων, προκύπτουν τα εξής:

Η αναθέτουσα αρχή προβάλλει ότι τα χρησιμοποιούμενα από τα ΚΕΔΑΣΥ εργαλεία στοχεύουν στην ολοκληρωμένη εκτίμηση της γενικής νοητικής λειτουργίας για τον εντοπισμό νοητικής ανεπάρκειας, αναπτυξιακών γνωστικών καθυστερήσεων, ειδικών μαθησιακών δυσκολιών, νοητικής χαρισματικότητας, γνωστικών δυνατοτήτων και αδυναμιών, καθώς και την εισήγηση για την κατάταξη, εγγραφή, μετεγγραφή και φοίτηση στην κατάλληλη σχολική μονάδα των μαθητών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και για το κατάλληλο πλαίσιο εξατομικευμένης υποστήριξης.

Προϋπόθεση για να στοιχειοθετηθούν προτάσεις ειδικών εκπαιδευτικών και ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων, είναι η συλλογή πληροφοριών μέσα από υποδοκιμασίες που παρέχουν

πληροφόρηση για επιμέρους ενδοατομικές ικανότητες του παιδιού ή εφήβου (βλ. δείκτης λεκτικής νοημοσύνης, πρακτικής νοημοσύνης, λεκτικής κατανόησης, οπτικοχωρικής αντίληψης, ρέοντος συλλογισμού, ταχύτητας επεξεργασίας, εργαζόμενης μνήμης, αντιληπτικού συλλογισμού κ.ά.), ώστε να εξαχθούν συμπεράσματα για το μαθησιακό προφίλ. Οι πληροφορίες αυτές είναι απαραίτητες για τον σχεδιασμό εξατομικευμένου προγράμματος αντιμετώπισης των δυσκολιών του μαθητή και τη δημιουργία προτάσεων που συνιστούν βασική αρμοδιότητα των ΚΕΔΑΣΥ.

Για τον λόγο αυτό, μέχρι σήμερα η αξιολόγηση της νοημοσύνης των παιδιών στην Ελλάδα από τα ΚΕΔΑΣΥ, αλλά και από άλλα διαγνωστικά κέντρα της χώρας βασίζεται στην Κλίμακα Νοημοσύνης Wechsler για Παιδιά (WISC - III και WISC-V), για τις μεγαλύτερες ηλικίες άνω των 16 ετών στην αντίστοιχη Κλίμακα Νοημοσύνης Ενηλίκων Wechsler (WAIS-IV) και για τις μικρότερες ηλικίες κάτω των 6 ετών στην Κλίμακα Νοημοσύνης Wechsler για Παιδιά Προσχολικής και Πρώτης Σχολικής Ηλικίας (WPPSI-III).

8. Όσον αφορά τη μη ύπαρξη εύλογης υποκατάστατης λύσης έναντι της προτεινόμενης, η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται, μεταξύ άλλων, ότι για την Ελλάδα οι σταθμισμένες Κλίμακες Νοημοσύνης Wechsler είναι τα μοναδικά διαθέσιμα ατομικά χορηγούμενα ψυχομετρικά εργαλεία ολοκληρωμένης αξιολόγησης της νοημοσύνης και νοητικής λειτουργικότητας σε πολλαπλά γνωστικά πεδία/περιοχές. Περιλαμβάνουν πολλαπλές και διαφορετικές μετρήσεις μέσω λεκτικής και πρακτικής οδού επικοινωνίας που έχουν σταθμιστεί σε αντιπροσωπευτικό δείγμα στον ελληνικό πληθυσμό και διατίθενται σε εκδόσεις που καλύπτουν το ηλικιακό φάσμα προσχολικών και σχολικών ετών έως την ηλικία των 30 ετών (WPPSI-III, WISC-V, WAIS-IV) που αφορούν πληθυσμό που εξετάζεται από τα ΚΕΔΑΣΥ. Όπως προκύπτει από τη βιβλιογραφία, οι πιο πρόσφατες εκδόσεις WISC-V (2017), WPPSI-III (2015) είναι τα μοναδικά εργαλεία μέτρησης της νοημοσύνης που έχουν σταθμιστεί στον ελληνικό πληθυσμό.
9. Η μοναδικότητα των ανωτέρω σταθμισμένων ατομικώς χορηγούμενων ψυχομετρικών εργαλείων ολοκληρωμένης αξιολόγησης της Νοημοσύνης και νοητικής λειτουργικότητας, για τα οποία μοναδική προμηθεύτρια εταιρεία, όπως ισχυρίζεται η αναθέτουσα, είναι η προτεινόμενη εταιρεία «ΜΟΤΙΒΟ ΕΚΔΟΤΙΚΗ Α.Ε.», έχει τεκμηριωθεί σε σχετική αναφορά της καθ' ύλην αρμόδιας αναπληρώτριας καθηγήτριας Παιδαγωγικής Ψυχολογίας των ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες του Παιδαγωγικού Τμήματος της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, [...]. Στην εν λόγω εκτενή αναφορά της η ανωτέρω επιβεβαίωσε, παραθέτοντας σχετική βιβλιογραφία από το

2012 έως και το 2024, ότι στην Ελλάδα, οι Κλίμακες Νοημοσύνης Wechsler είναι τα μοναδικά σταθμισμένα διαθέσιμα ατομικά χορηγούμενα ψυχομετρικά εργαλεία ολοκληρωμένης αξιολόγησης της Νοημοσύνης και νοητικής λειτουργικότητας.

- 10.** Περαιτέρω, προς απόδειξη της ύπαρξης αποκλειστικών δικαιωμάτων του προτεινόμενου αναδόχου, η αναθέτουσα αρχή προσκόμισε το από 05.11.2024 επικαιροποιημένο έγγραφο της εταιρείας Pearson Clinical και Pearson Benelux B.V., με το οποίο βεβαιώνεται ότι η εν λόγω εταιρεία διαχειρίζεται το σύνολο των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας των ψυχομετρικών εργαλείων «Wechsler» και των αναλωσίμων τους, τα οποία συγκαταλέγονται στον Κλινικό Τομέα της Pearson Assessment & Qualification. Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι η Pearson Clinical Assessment ή Pearson Clinical Europe ή Pearson Benelux B.V. είναι οντότητες που ανήκουν στον κλάδο Pearson Assessment & Qualifikation της Pearson PLC. Επίσης, προσκομίστηκε το από 05.11.2024 έγγραφο της Pearson Clinical Europe, με το οποίο πιστοποιείται ότι η εταιρεία MOTIBO ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΕ είναι ο επίσημος συνεργάτης της Pearson και η αποκλειστική αδειούχος, εκδότης και διανομέας των Ελληνικών εκδόσεων των προϊόντων της, «Wechsler», για την Ελλάδα και για κάθε περιοχή που ομιλείται η ελληνική γλώσσα.

Κατόπιν των ανωτέρω, δεδομένου ότι έχει επικαιροποιηθεί η παρασχεθείσα από την αναθέτουσα αρχή τεκμηρίωση (βεβαιώσεις, πιστοποιητικά) ως προς το ότι τα υπό προμήθεια ψυχομετρικά εργαλεία συνεχίζουν να είναι τα μοναδικά εργαλεία μέτρησης της νοημοσύνης που έχουν σταθμιστεί στον ελληνικό πληθυσμό και η προτεινόμενη εταιρεία είναι η μοναδική που μπορεί να τα προμηθεύσει, πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της επικαλούμενης νομικής βάσης του υπό εξέταση αιτήματος, ήτοι η απουσία ανταγωνισμού για λόγους που άπτονται προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων και καθιστούν την προτεινόμενη ανάδοχο μοναδική, έναντι οποιουδήποτε άλλου, να εκτελέσει τη σύμβαση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Ενόψει των προεκτεθέντων, η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης περί προσφυγής του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας αναλωσίμων ψυχομετρικών εργαλείων για τα ΚΕΔΑΣΥ 2024-2025, στο πλαίσιο της Πράξης «Υποστήριξη ενιαίας συστηματικής

φοίτησης και συμπερίληψης στην εκπαίδευση μαθητών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΣΜΕΑΕ & ΤΕ), σχολικά έτη 2022-2026», προϋπολογισθείσας αξίας 282.587,06€, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 11 Νοεμβρίου 2024

Η Συντάκτης

Η Πρόεδρος

Βασιλική Σκαρτσούνη

Ανδρονίκη Θεοδοκάτου